SEAT No.

No. of Printed Pages: 2

SARDAR PATEL UNIVERSITY

MA Economics: Semester-IV (Fourth)

Day: Saturday

Date: 07/04/2018

Time: 02:00 p.m. to 05:00 p.m.

Code and Subject: PA04EECO02- Environmental Protections in India

All questions carry equal marks

Total Marks: 70

What is environment-friendly consumption pattern? How could we make Q. 1(A) our habits, attitudes and lifestyle environment-friendly?

OR

- How are our social, cultural and religious practices responsible for Q. 1(B) damaging the environment? How could we correct these practices?
- Discuss in detail, water pollution and wastage occurring in the i) Q. 2 (A) household, ii) industrial and iii) agricultural sectors. What measures do you suggest to mitigate the same?

OR

- What is 'eco-tourism'? Discuss any five ways in which the tourism sector Q. 2 (B) contributes to environmental pollution and suggest measures to mitigate the same.
- How does waste from agriculture and animal husbandry contribute to Q. 3 (A) environmental pollution? What measures do you suggest to mitigate this problem?

OR

- What do you understand by 'polluting industry"? What is an 'eco-friendly Q. 3 (B) industry'? Expalin polluting industries with the help of any three examples. How could they be converted into 'eco-friendly' industries?
- How is the health-care sector responsible for environmental pollution? Q. 4 (A) What measures do you suggest to prevent this pollution?

OR

Explain how the transport sector generates pollution. What policy and Q. 4 (B) implementation measures do you suggest to mitigate the same?

(P. T. O)

પ્ર1. (અ) પર્યાવરણ-મિત્ર વપરાશની તરાહ એટલે શું? આપણે આપણી ટેવો , વલણો અને જીવન પદ્ધતિને કેવી રીતે પર્યાવરણ-મિત્ર બનાવી શકીએ ?

અથવા

- પ્ર 1. (બ) આપણી સામાજિક, સાંસ્કૃતિક અને ધાર્મિક રીતિઓ કેવી રીતે પર્યાવરણને નુકસાન કરે છે ? આ પ્રશાઓમાં આપણે કેવી રીતે સુધારો કરી શકીએ ?
- પ્ર 2. (અ) i) કુટુંબો, ii) ઉદ્યોગો અને iii) કૃષિ ક્ષેત્રે થતા જળ પ્રદુષણ અને પાણીનાં બગાડની વિગતવાર યર્ચા કરો. તેને દૂર કરવાં માટે આપ શું પગલાં સૂચવો છો?

અથવા

- પ્ર 2. (બ) પર્યાવરણીય પર્યટન (eco-tourism) એટલે શું? પ્રવાસન ક્ષેત્ર પર્યાવરણનું પ્રદુષણ કરતું ફોય તેવાં કોઈ પાંચ ઉદાહરણોની ચર્ચા કરો અને તેને દ્દર કરવાનાં ઉપાયો સ્**ય**વો.
- પ્ર 3. (અ) કૃષિ અને પશુપાલન ક્ષેત્રે ઉત્પન્ન થતો કચરો કેવી રીતે પર્ચાવરણ પ્રદુષણમાં ફાળો આપે છે? આ સમસ્યાનાં નિરાકરણ માટે આપ શું પગલાં સૂચવો છો?

અથવા

- પ્ર 3. (બ) 'પ્રદુષક ઉદ્યોગ' નો આપ શું અર્થ સમજો છો? 'પર્ચાવરણ -મિત્ર' ઉદ્યોગ એટલે શું? કોઈ ત્રણ ઉદાહરણોની મદદથી પ્રદુષક ઉદ્યોગની સમજ આપો. તેમને કેવી રીતે પર્ચાવરણ-મિત્ર ઉદ્યોગોમાં તબદીલ કરી શકાય?
- પ્ર4. (અ) સ્વાસ્થ્ય-સંભાળ ક્ષેત્ર કેવી રીતે પર્ચાવરણીય પ્રદુષણ માટે જવાબદાર છે? આ પ્રકારનું પ્રદુષણ રોકવા માટે આપ શું પગલાં સૂચવો છો?

અથવા

પ્ર 4. (બ) પરિવહન ક્ષેત્ર કેવી રીતે પ્રદુષણ ઉત્પન્ન કરે છે તે સમજાવો. આને દૂર કરવા માટે આપ કેવાં નીતિવિષયક અને અમલીકરણનાં પગલાં સૂચવો છો?

